

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).11](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).11)
УДК: 373.015:796-056.262

Буховець Б. О.
кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
викладач кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»
Кашуба В. О.
доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор
кафедри кінезіології та фізкультурно-спортивної реабілітації
Національний університет фізичного виховання та спорту України
Долинський Б. Т.
доктор педагогічних наук, професор
кафедри гімнастики та спортивних єдиноборств
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»
Дишель Г. О.
старший викладач кафедри біології та охорони здоров'я
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського»

МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНО ЗДОРОВИХ ДІТЕЙ 12 РОКІВ ТА ЇХ ОДНОЛІТКІВ ІЗ ДЕПРИВАЦІЮ ЗОРУ

У статті представлено дані, щодо відмінностей показників фізичного розвитку дітей 12 років із депривацією зору в порівнянні їхніми однолітками без даної патології. Мета статті – аналіз особливостей показників фізичного розвитку дітей 12 років із зоровою депривацією в порівнянні з їх здоровими однолітками. Виявляючи відмінності між групами дітей 12 років із депривацією зору та їхніх однолітків за показниками обводу грудної клітки на вдиху у см та обводу грудної клітки у сигмальних одиницях вимірювання, було встановлено, що представники груп майже не відрізняються. За показниками маси, довжини тіла у абсолютних та сигмальних значеннях, а також за екскурсією в групі підлітків 12 років із депривацією зору оцінки були дещо вищими, ніж у групі їхніх однолітків без депривації зору.

Перспективи подальших досліджень. Подальші наукові дослідження будуть присвячені детальному вивченню особливостей фізичного розвитку дітей 12 років із депривацією зору з урахуванням статі.

Ключові слова: фізичний розвиток, порушення зору, екскурсія, маса тіла, зріст.

Bukhovets B.O., Kashuba V.O., Dolynskyi B.T., Dyshel G.O. Morphological characteristics of practically healthy 12-year-old children and their peers with visual deprivation. The article presents data on differences in indicators of physical development of 12-year-old children with visual impairment compared to their peers without this pathology. The purpose of the article is to analyze the characteristics of the indicators of physical development of 12-year-old children with visual deprivation in comparison with their healthy peers. Finding differences between the groups of 12-year-old children with visual deprivation and their peers in terms of chest circumference on inhalation in cm and chest circumference in sigmoid units of measurement, it was established that the representatives of the groups did not differ. According to indicators of mass, body length in absolute and sigmoidal values, as well as excursion in the group of 12-year-old adolescents with visual deprivation, the scores were slightly higher than in the group of their peers without visual deprivation. Prospects for further research. Further scientific research will be devoted to a detailed study of the physical development of 12-year-old children with visual impairment, taking into account gender.

Such a fact can have several potential interpretations. Yes, the presence of such features in physical development can be caused by the very deprivation of vision or other factors related to their health. Or this difference may be the result of differences in lifestyle, activity and nutrition between these groups of children. In addition, it is possible to assume that differences in physical indicators may be related to different rates of sexual development of children with visual impairment and their peers without visual impairment

Key words: physical development, visual impairment, excursion, body weight, stature.

Постановка проблеми. Науковці відзначають, що депривація зору негативно позначається на загальному фізичному розвитку дітей та стані їх здоров'я. Труднощі зорово-рухової орієнтування можуть призводити до гіподинамії, що негативно впливає на розвиток рухової активності дітей із депривацією зору та загальний функціональний стан здоров'я. Патологія органів зору ускладнює просторове орієнтування, затримує формування рухових навичок. У деяких дітей внаслідок зорової депривації відзначається значне відставання у фізичному розвитку [1; 3; 5; 9].

Аналіз літературних джерел. На думку ряду авторів, у дітей із депривацією зору через труднощі, що виникають при зоровому наслідуванні, оволодінні просторовими уявленнями і руховими діями порушується правильна поза при ходьбі, бігу, природних рухах, рухливих іграх, змінюється координація і точність рухів. Все вище перераховане обумовлює введення малорухливого способу життя у дітей із депривацією зору, що на думку сучасних науковців, і є основною

причиною збільшення маси тіла та уповільнення темпу приросту інших показників фізичного розвитку в порівнянні з їх здоровими однолітками [2; 4; 7; 10].

Мета статті – аналіз особливостей показників фізичного розвитку дітей 12 років із зоровою депривацією в порівнянні з їх здоровими однолітками.

Наукове дослідження реалізовано з дотриманням основних положень «Правил етичних принципів проведення наукових досліджень за участю людини», затверджених Гельсінською декларацією (1964–2013 рр.).

Методи дослідження: теоретичний аналіз даних наукової літератури з обраної теми дослідження, стандартної антропометрії для визначення показників фізичного розвитку та математичної обробки даних.

Виклад основного матеріалу дослідження. При розгляді даних первинної статистики показників фізичного розвитку дітей 12 років із депривацією зору було встановлено наступні дані. Так, маса тіла цих дітей була окреслена кордонами мінімальних та максимальних значень, які відповідно дорівнювали 34 кг та 57,4 кг. У середньому вона належала діапазону (50,5±7,3) кг. Довжина тіла варіювала від 147 см до 162 см із середнім значенням (156,7±4,64) см, об'єм грудної клітки під час вдиху – від 75 см до 92 см із середнім значенням (86,6±6,68) см, на видиху – від 70 см до 90 см із середнім значенням (83,3±7,3) см, екскурсія – від 2 см, до 5 см із середнім значенням (3,31±1,18) см.

Порівняння з віковими нормами (рис.1.) показало, що у більшості дітей 12 років із депривацією зору маса тіла є надто високою (у 76,9%). Для порівняння, більшість дітей цього віку без депривації зору мають середній рівень даного показника.

Зріст підлітків 12 років із депривацією зору переважно високий або вищий за середній, в той час як їхні однолітки без даної патології зазвичай мають середній зріст. За об'ємом грудної клітини в обох групах більшість мають високі показники. Також зазначимо, що екскурсія грудної клітини у вибірці підлітків із депривацією зору була або середньою (у 76,9%), або низькою (у 23,1%), утім як і в підлітків цього віку без депривації зору (відповідно у 80% та у 20%).

Тобто, більшість дітей 12 років із депривацією зору за антропометричними показниками характеризувалися вищими за норму показниками маси, довжини тіла, об'єму грудної клітки, а також середньою екскурсією.

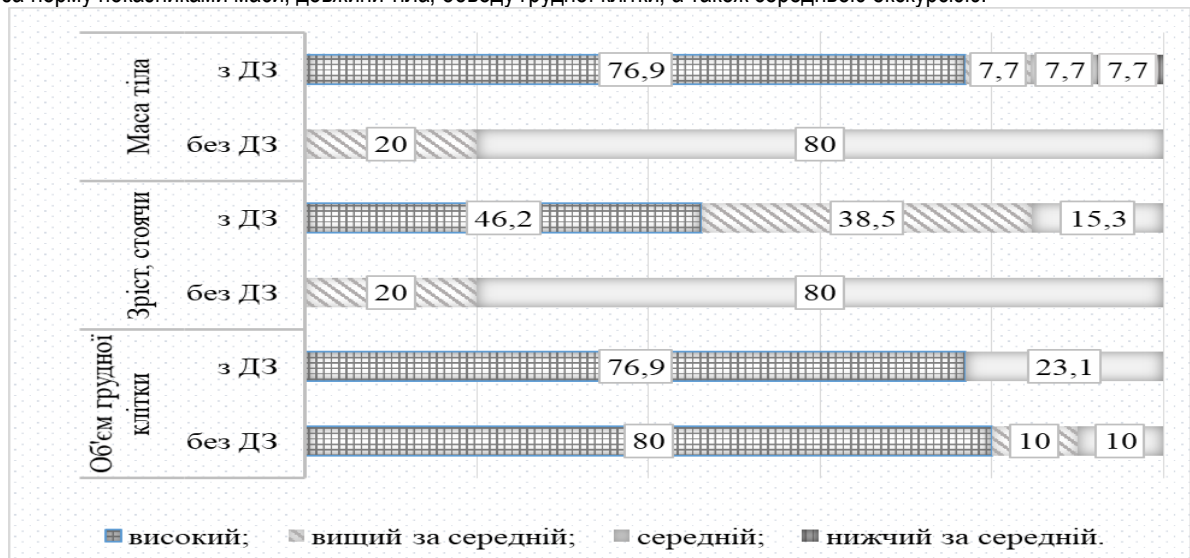

Рис. 1. Розподіл дітей 12 років з депривацією зору та без депривації зору за вираженістю показників фізичного здоров'я у відсотках, де такі рівні розвитку:

■ високий; ■ вищий за середній; ■ середній; ■ нижчий за середній.

ДЗ – депривація зору; без ДЗ – без депривації зору.

Перш ніж визначитися з наявністю значущих відмінностей у даних про фізичний розвиток дітей 12 років із депривацією зору, схарактеризуємо розподіл в них з точки зору його нормальності (табл. 1).

Таблиця 1

Результати перевірки розподілу показників фізичного розвитку дітей 12-ти років з депривацією зору на нормальність

Показники	12 років (n=13)			
	Колмогорова - Смирнова з виправленням Лілієфорса		Шапіро - Уїлка	
	D	p	W	p
Маса тіла, кг	0,225	p<0,10	0,839	p<0,05
Зріст, стоячи, см	0,226	p<0,10	0,902	p>0,10

ОГК, вдих, см	0,309	p<0,05	0,772	p<0,05
ОГК, видих, см	0,207	p<0,10	0,834	p<0,05
Екскурсія	0,218	p<0,10	0,852	p<0,05
Маса тіла (σ)	0,236	p<0,05	0,863	p<0,05
Зріст, стоячи (σ)	0,104	p>0,20	0,945	p>0,20
ОГК (σ)	0,238	p<0,05	0,812	p<0,05

За цими даними, лише показник довжини тіла розподілений нормально в обох групах, до нього можна застосувати параметричні методи математичної статистики. Розподіл решти показників або є ненормальним в двох групах (екскурсія), або критерію нормальності відповідають частоти лише в одній групі. У цих випадках застосовано непараметричні методи обробки даних.

На основі аналізу розподілу даних про фізичний розвиток в групі 12-тирічних дітей без депривації зору можна встановити, що лише за показником довжини тіла він відповідає нормальному закону (табл. 2).

Таблиця 2

Результати перевірки розподілу показників фізичного розвитку дітей 12 років з депривацією зору та без депривації зору на нормальність

Показники	12 років з ДЗ* (n=13)				12 років без ДЗ* (n=10)			
	Колмогорова - Смирнова з виправленням Лілієфорса		Шапіро - Уїлка		Колмогорова - Смирнова з виправленням Лілієфорса		Шапіро - Уїлка	
	D	p	W	p	D	p	W	p
Маса тіла, кг	0,225	p<0,10	0,839	p<0,05	0,218	p>0,10	0,869	p<0,10
Зріст, стоячи, см	0,226	p<0,10	0,902	p>0,10	0,188	p>0,20	0,919	p>0,20
ОГК, вдих, см	0,309	p<0,05	0,772	p<0,05	0,3	p<0,05	0,863	p<0,10
ОГК, видих, см	0,207	p<0,10	0,834	p<0,05	0,272	p<0,05	0,851	p<0,10
Екскурсія	0,218	p<0,10	0,852	p<0,05	0,381	p<0,05	0,64	p<0,10
Маса тіла (σ)	0,236	p<0,05	0,863	p<0,05	0,168	p>0,20	0,912	p>0,20
Зріст, стоячи (σ)	0,104	p>0,20	0,945	p>0,20	0,143	p>0,20	0,948	p>0,20
ОГК (σ)	0,238	p<0,05	0,812	p<0,05	0,234	p>0,10	0,884	p>0,10

Примітка: ДЗ – депривація зору; без ДЗ – без депривації зору.

Звідси можна заключити, що для порівняння цих груп за показниками довжини тіла можна спиратися на середні значення та критерій Ст'юдента, для інших показників фізичного розвитку краще обрати непараметричну статистику.

Виявляючи відмінності між групами підлітків 12 років із депривацією зору та їхніх однолітків за показниками фізичного розвитку, що за деякими з них групи майже не відрізняються (табл.3). Це показники обводу грудної клітки на вдиху у см та обводу грудної клітки у сигмальних одиницях вимірювання.

Таблиця 3

Відмінності у вираженості показників фізичного розвитку між підлітками 12 років з депривацією зору та їхніх однолітків без депривації зору

Порівнювані групи	Статистичні показники	Показники фізичного розвитку							
		Маса тіла, кг	Довжина тіла, см	ОГК, вдих, см	ОГК, видих, см	Екскурсія	Маса тіла (σ)	Довжина тіла (σ)	ОГК (σ)
з ДЗ (n=13)	\bar{x}	50,45	156,7	86,62	83,31	3,31	1,85	1,48	2,70
	s	7,33	4,64	6,68	7,30	1,18	1,14	0,72	1,59
	Me	54	158	90	85	3	1,94	1,59	3,19
	25%	48	154	84	81	2	1,71	1,16	2,26
	75%	56	160	92	89	4	2,21	1,95	3,99
без ДЗ (n=10)	\bar{x}	41,1	153,2	86,9	84,1	2,6	0,38	0,93	2,86
	s	2,18	2,25	5,92	6,51	0,52	0,47	0,45	1,46
	Me	41	154	90	88	3	0,34	0,90	3,47
	25%	39	152	83	80	2	0,04	0,72	1,98
	75%	43	155	91	89	3	0,54	1,33	3,96
Достовірність відмінностей	t	-	2,37	-	-	-	-	2,25	-
	U	20	-	64	63,5	44	17	-	60,5
	p	p<0,01	p<0,05	p>0,05	p>0,05	p>0,05	p≤0,01	p<0,05	p>0,05

Примітка. Рівень достовірності відмінностей визначався за такими критичними значеннями: $U_{кр}(10; 13; 0,05)=33$;

$U_{кр}(10; 13; 0,01)=24$; $t_{кр}(21; 0,05)=2,08$; ДЗ – депривація зору; без ДЗ – без депривації зору.

За показниками маси, довжини тіла у абсолютних та сигмальних значеннях, а також за екскурсією в групі підлітків 12 років із депривацією зору оцінки були дещо вищими, ніж у групі однолітків без депривації зору. Обвід грудної клітки на видиху в них виявився ненабагато нижчим. Перевірка цих різниць на достовірність показала, що групи значно відрізняються лише за показниками маси та довжини тіла. Тобто, 12-тирічні підлітки з депривацією зору суттєво відрізнялися від їхніх однолітків без ускладнень у здатності бачити значно більшою масою та довжиною тіла.

Такий факт може мати декілька потенційних інтерпретацій. Так, наявність таких особливостей у фізичному розвитку можуть бути викликані самою депривацією зору або іншими факторами, пов'язаними з їхнім здоров'ям. Або така різниця може бути результатом відмінностей у життєвому стилі, активності та харчуванні між цими групами дітей. Крім того, можливо припустити, що розбіжності у фізичних показниках можуть бути пов'язані з різними темпами статевого розвитку дітей із депривацією зору та їхніх однолітків без депривації зору [1;3;5;9].

Висновки. В ході дослідження було виявлено, що за деякими показниками фізичного розвитку відмінності між групами дітей 12 років із депривацією зору та їхніх однолітків без даної патології майже не встановлено. Такі дані представлені вимірюванням показників обводу грудної клітки на вдиху у см та обводу грудної клітки у сигмальних одиницях.

В представленому науковому дослідженні було встановлено, що за показниками маси й довжини тіла у абсолютних та сигмальних значеннях, а також за екскурсією у дітей 12 років із депривацією зору показники фізичного розвитку перевищували їхніх однолітків без депривації зору. Однак, обвід грудної клітки на видиху у дітей із депривацією зору виявився ненабагато нижчим в порівнянні з їх однолітками без даної патології. Статична перевірка різниць показників

фізичного розвитку на достовірність показала, що групи значно відрізняються лише за показниками маси та довжини тіла. Тобто, 12 річні діти із депривацією зору суттєво відрізнялися від їхніх однолітків без депривації зору більшою масою та довжиною тіла.

Перспективи подальших досліджень. Для точнішого розуміння причин і наслідків відмінностей показників фізичного віку у дітей із депривацією зору в порівнянні з їх однолітками без даної патології, необхідно провести додаткові дослідження. Зокрема, перевірити припущення, щодо впливу фактору статевого дозрівання на фізичний розвиток дітей із депривацією зору. Подальші наукові дослідження будуть присвячені детальному вивченню особливостей фізичного розвитку дітей 12 років із депривацією зору з урахуванням статі.

Література

1. Борисова Ю. Ю., Власюк О. О., Новак Т. Я. Оцінка фізичного розвитку школярів 7–17 років. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023; 3К(162): 69-73. DOI [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K\(162\).13](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).13)
2. Буховець Б. О., Прокоф'єва Л. О. До питання прояву моторних порушень у дітей із зоровою депривацією. *Rehabilitation & Recreation*. 2023; 17: 160-170. DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.17.20>
3. Буховець Б. О., Романенко С. С., Покропивний О. М. Особливості фізичного розвитку у дітей з депривацією зору. *Rehabilitation & Recreation*. 2023; 14: 186-192. DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.14.22>
4. Буховець Б., Дишель Г. Специфіка показників фізичного розвитку дітей шкільного віку з порушенням зору. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2023; 1(61): 23-28. DOI: <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2023-01-23-27>
5. Буховець Б. О., Підгірний О. В. Функціональний стан рівноваги дітей 10 років із депривацією зору. *OLYMPICUS*. 2023; 3: 28-34. DOI <https://doi.org/10.24195/olympicus/2023-3.5>
6. Гарлінська (Лейченко) А. М., Корнійчук Н. М., Ляшевич А. М., Грищук С. М., Чайка, Ю. Ю. Вплив засобів фізичної реабілітації на фізичний розвиток дітей з функціональними порушеннями зору. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. 2021; 12: 91-97. DOI: [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2021-12\(31\)-91-97](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2021-12(31)-91-97)
7. Максименко, А. О., Андрєєва, О. В., Хрипко, І. В. Вплив дефіциту маси тіла на показники фізичного розвитку дівчат 12 – 13 років. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)*. 2023; 4(163): 126-131. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04\(163\).24](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163).24)
8. Carlijn Veldhous, Mathijs Vervloed, Sabina Kef, Bert Steenbergen A scoping review of longitudinal studies of children with vision impairment. *British Journal of Visual Impairment*. 2023. 41(3): 587-609. DOI: <https://doi.org/10.1177/02646196211072432>
9. Kirk, T. N., Haegele, J. A., Zhu, X. Developing physical education skills in individuals with visual impairments: An exploratory study. *Physics Educator*. 2023; 80(3): 278-294. DOI: <https://doi.org/10.18666/TPE-2023-V80-I3-11582>
10. Savliuk, S., Kashuba, V., Vypasniak, A., Kindred, P., Rogues, I., Vakoliuk, A., Panchuk, I. and Hagner-Derengowska, M. Differentiated approach for improving the physical condition of children with visual impairment during physical education. *Journal of Physical Education and Sport*. 2020; 20(2): 958-965. DOI: [doi:10.7752/jpes.2020s2136](https://doi.org/10.7752/jpes.2020s2136)

References

1. Borysova, Yu. Y.u., Vlasjuk, O. O., Novak T. Ya. Otsinka fizychnoho rozvytku shkolyariv 7–17 rokov [Assessment of physical development of schoolchildren aged 7–17 years]. *Naukovyy chasopys Natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoyi kul'tury (fizychna kul'tura i sport)*. 2023; 3K (162): 69-73. DOI [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K\(162\).13](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.3K(162).13)
2. Bukhovets' B. O., Prokof'yeva L. O. Do pytannya proyavu motornykh porushen' u ditey iz zorovoyu depyvatsiyeyu [On the issue of manifestation of motor disorders in children with visual deprivation]. *Rehabilitation & Recreation*. 2023; 17: 160-170. DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.17.20>
3. Bukhovets' B. O., Romanenko S. S., Pokropyvnyy O. M. Osoblyvosti fizychnoho rozvytku u ditey z depyvatsiyeyu zoru [Peculiarities of physical development in children with visual impairment]. *Rehabilitation & Recreation*. 2023; 14: 186-192. DOI <https://doi.org/10.32782/2522-1795.2023.14.22>
4. Bukhovets' B., Dyshel' H. Spetsyfika pokaznykiv fizychnoho rozvytku ditey shkil'noho viku z porushennyam zoru [Specificity of indicators of physical development of school-aged children with visual impairment]. *Fizyчне vykhovannya, sport i kul'tura zdorov'ya u suchasnomu suspil'stvi*. 2023; 1(61): 23-28. DOI: <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2023-01-23-27>
5. Bukhovets' B. O., Pidhirnyy O. V. Funktsional'nyy stan rinvovahy ditey 10 rokov iz depyvatsiyeyu zoru [Functional balance of 10-year-old children with visual impairment]. *OLYMPICUS*. 2023; 3: 28-34. DOI <https://doi.org/10.24195/olympicus/2023-3.5>
6. Harlins'ka (Leychenko) A. M., Korniychuk N. M., Lyashevych A. M., Hryshchuk S. M., Chayka, Yu. Yu. Vplyv zasobiv fizychnoyi reabilitatsiyi na fizychnyy rozvytok ditey z funktsional'nymy porushennyamy zoru [The influence of physical rehabilitation tools on the physical development of children with functional visual impairment]. *Fizychna kul'tura, sport ta zdorov'ya natsiyi*. 2021; 12: 91-97. DOI: [https://doi.org/10.31652/2071-5285-2021-12\(31\)-91-97](https://doi.org/10.31652/2071-5285-2021-12(31)-91-97)
7. Maksymenko, A. O., Andryeyeva, O. V., Khrypko, I. V. Vplyv defitsytu masy tila na pokaznyky fizychnoho rozvytku divchat 12 – 13 rokov [The influence of body weight deficit on indicators of physical development of girls 12-13 years old]. *Naukovyy chasopys Natsional'noho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova. Seriya 15. Naukovo-pedahohichni problemy fizychnoyi kul'tury (fizychna kul'tura i sport)*. 2023; 4(163): 126-131. DOI: [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04\(163\).24](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2023.04(163).24)

8. Carlijn Veldhous, Mathijs Vervloed, Sabina Kef, Bert Steenbergen A scoping review of longitudinal studies of children with vision impairment. *British Journal of Visual Impairment*. 2023. 41(3): 587-609. DOI: <https://doi.org/10.1177/02646196211072432>

9. Kirk, T. N., Haegele, J. A., Zhu, X. Developing physical education skills in individuals with visual impairments: An exploratory study. *Physics Educator*. 2023; 80(3): 278-294. DOI: <https://doi.org/10.18666/TPE-2023-V80-I3-11582>

10. Saviuk, S., Kashuba, V., Vypasniak, A., Kindred, P., Rogues, I., Vakoliuk, A., Panchuk, I. and Hagner-Derengowska, M. Differentiated approach for improving the physical condition of children with visual impairment during physical education. *Journal of Physical Education and Sport*. 2020; 20(2): 958-965. DOI: [doi:10.7752/jpes.2020s2136](https://doi.org/10.7752/jpes.2020s2136)

DOI: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).12](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).12)
УДК 37.091.2:378.147:796

Грибан Г.П.,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення,
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Мичка І.В.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання та спортивного вдосконалення,
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Гарлінська А.М.,
кандидат біологічних наук, доцент,
завідувач кафедри медико-біологічних дисциплін
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Оксентюк Я.Р.,
кандидат біологічних наук,
доцент кафедри медико-біологічних дисциплін
Житомирський державний університет імені Івана Франка;
Ткаченко П.П.,
кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувач кафедри фізичного виховання
Поліський національний університет;
Скорий О.С.,
старший викладач кафедри фізичного виховання
Поліський національний університет;
Пилипчук П.П.
старший викладач кафедри фізичного виховання
Поліський національний університет.

МЕТОДИЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ – ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

У статті розкрито актуальність проблеми розвитку методичної компетентності майбутніх вчителів фізичної культури. Встановлено, що методична компетентність вчителя забезпечує результативність процесу навчання учнів, оскільки дозволяє реалізовувати методи, принципи, зміст, форми та засоби навчально-педагогічної і фізкультурно-оздоровчої діяльності. Конкретизовано протиріччя процесу розвитку методичної компетентності вчителя між необхідністю та потребою його мати методичну компетентність та недостатньою розробленістю теоретичних основ процесу її розвитку. Мета статті полягає у вивченні динаміки розвитку методичної компетентності у здобувачів закладів вищої освіти – майбутніх вчителів фізичної культури упродовж навчального року. Доведено, що вчителі-практиканти, молоді вчителі фізичної культури не володіють в достатньому обсязі психолого-педагогічними та методичними знаннями, вміннями та навичками під час проведення уроку. Значна частина вчителів, незалежно від стажу роботи, відчувають потребу в оновленні своїх знань (75,0 – 100 %), оволодінні сучасними фізкультурно-оздоровчими технологіями (50,0 – 86,4 %). Майже кожний другий вчитель відчуває труднощі методичного характеру, не знайомий з технологією організації та проведення науково-методичної роботи у школі.

Ключові слова: навчальний процес, методичні компетентності, теоретичні знання, вчитель фізичної культури, здобувач, учень.

Griban Gryhoriy, Mychka Ivan, Harlinska Alla, Oksentiuk Yaroslava, Tkachenko Pavlo, Skoryy Ostop, Pylypchuk Pavlo. Methodical competence of future physical education teacher.

The article reveals the relevance of the problem of developing methodical competence of future physical education teachers. It has been established that the teacher's methodical competence ensures the effectiveness of the pupils' learning process as it allows the implementation of methods, principles, content, forms and means of educational and pedagogical activities